Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0242

Nauja gaminių teisės aktų sistema, tinkama skaitmeninei ir tvariai pertvarkai

2025 m. spalio 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos gaminių teisės aktų sistemos, tinkamos skaitmeninei ir tvariai pertvarkai (2024/2119(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. sausio 18 d. rezoliuciją „Bendrosios rinkos 30-osios metinės: laimėjimų paminėjimas ir žvilgsnis į būsimus pokyčius“[1],

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. gegužės 8 d. rezoliuciją dėl senų iššūkių ir naujos komercinės praktikos vidaus rinkoje[2],

– atsižvelgdamas į Komisijos 2025 m. darbo programą (COM(2025)0045),

– atsižvelgdamas į Komisijos atliktą naujosios teisės aktų sistemos (NTAS) vertinimą (SWD(2022)0365),

– atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008, nustatantį su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93[3],

– atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantį Sprendimą 93/465/EEB[4],

– atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir

---

1 OL C 214, 2023 6 16, p. 8.
2 Priimti tekstai, P10_TA(2025)0107.
3 OL L 218, 2008 8 13, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj.
4 OL L 218, 2008 8 13, p. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/768(1)/oj.

reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011[5] (Rinkos priežiūros reglamentas),

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatą „Išsamus saugiai ir tvariai e. prekybai skirtas ES priemonių rinkinys“ (COM(2025)0037),

– atsižvelgdamas į 2023 m. gegužės 17 d. pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, įsteigiama Europos Sąjungos muitinė ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013 (COM(2023)0258),

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 29 d. Komisijos komunikatą „ES konkurencingumo kelrodis“ (COM(2025)0030),

– atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB[6] (Standartizacijos reglamentas),

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/2853 dėl atsakomybės už gaminius su trūkumais, kuria panaikinama Tarybos direktyva 85/374/EEB[7] (Atsakomybės už gaminius direktyva),

– atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/771 dėl tam tikrų prekių pirkimo–pardavimo sutarčių aspektų, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB bei panaikinama Direktyva 1999/44/EB[8],

– atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1799 dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis

---

5 OL L 169, 2019 6 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj.

6 OL L 316, 2012 11 14, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj.

7 OL L, 2024/2853, 2024 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2853/oj.

8 OL L 136, 2019 5 22, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/771/oj.

skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 bei direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828[9],

– atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004[10] (Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje),

– atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2020/1828 dėl atstovaujamųjų ieškinių siekiant apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus, kuria panaikinama Direktyva 2009/22/EB[11],

– atsižvelgdamas į 2022 m. birželio 29 d. Komisijos pranešimą „2022 m. Mėlynasis vadovas dėl gaminius reglamentuojančių ES taisyklių įgyvendinimo“[12],

– atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Su skaitmeniniu sąžiningumu susijusių ES vartotojų teisės aktų tinkamumo patikros santrauka“ (SWD(2024)0231),

– atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas)[13],

– atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828 (Skaitmeninių rinkų aktas)[14],

– atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020)0098),

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1781, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema, iš

---

9 OL L, 2024/1799, 2024 7 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1799/oj.

10 OL L 345, 2017 12 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj.

11 OL L 409, 2020 12 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/1828/oj.

12 OL C 247, 2022 6 29, p. 1.

13 OL L 277, 2022 10 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

14 OL L 265, 2022 10 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj.

dalies keičiami Direktyva (ES) 2020/1828 bei Reglamentas (ES) 2023/1542 ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB[15] (Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentas),

– atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų[16],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A10-0189/2025),

A. kadangi dėl naujosios teisės aktų sistemos (NTAS) padidėjo gaminius reglamentuojančių teisės aktų nuoseklumas ir veiksmingumas bendrojoje rinkoje, nes buvo suderintos apibrėžtys ir ekonominės veiklos vykdytojų pareigos, atitikties vertinimas, rinkos priežiūra ir notifikuotųjų įstaigų akreditavimas, taip pat savanoriškas darniųjų standartų taikymas siekiant įrodyti atitiktį ES gaminių teisės aktams;

B. kadangi NTAS pasirodė esanti veiksminga priemonė Europos konkurencingumui skatinti, o jos įdiegimas žymi svarbų perėjimą nuo senojo požiūrio prie naujojo požiūrio; kadangi joje daugiausia dėmesio skiriama esminiams reikalavimams ir ja sudaromos sąlygos lanksčiai reglamentavimo aplinkai, kuria skatinamos inovacijos ir darnus vystymasis pasitelkiant tvirtą viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę Europos standartizacijos sistemoje, siekiant užtikrinti, kad rinkai būtų pateikiami tik reikalavimus atitinkantys gaminiai;

C. kadangi 2022 m. atliktas NTAS vertinimas suteikia vertingą galimybę įtraukti jo išvadas į peržiūros procesą ir užtikrinti, kad ES reglamentavimo sistema ir toliau būtų pritaikoma atsižvelgiant į technologinę pažangą, skaitmeninimą, tvarumą ir kintančius rinkos poreikius; kadangi NTAS peržiūros procesas suteikia vertingą galimybę įvertinti jos veiksmingumą, efektyvumą ir aktualumą, ypatingą dėmesį skiriant Parlamento prioritetams, įskaitant socialinę įtrauktį, atsakomybę už aplinką, gaminių saugą ir atitiktį, konkurencingumą, nereikalingos administracinės naštos mažinimą ir bendrosios rinkos stiprinimą;

D. kadangi NTAS nustatytas bendras taisyklių rinkinys, kuriuo siekiama užtikrinti, kad ES rinkai pateikiami gaminiai atitiktų nuoseklius saugos ir kokybės standartus, taip prisidedant prie aukšto vartotojų apsaugos lygio, pripažįstamo visose valstybėse narėse;

E. kadangi NTAS, kaip Europos standartizacijos sistemos dalis, taip pat atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant Europos pramonės konkurencingumą, nes skatina inovacijas ir savanorišką dalyko

---

15 OL L, 2024/1781, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj.

16 OL L 197, 2012 7 24, p. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj.

ekspertų indėlį, o į ES bendrąją rinką įveda saugias pažangiausias technologijas;

F. kadangi modernizavus gaminius reglamentuojančius teisės aktus, visų pirma vykdant skaitmeninimą, galima supaprastinti atitikties procedūras ir sumažinti nereikalingą administracinę naštą ekonominės veiklos vykdytojams, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), kartu išlaikant aukštus saugos ir atitikties teisės aktams standartus;

G. kadangi NTAS peržiūra turi būti nuolat plėtojama, kad būtų atsižvelgta į atsirandančią riziką, pvz. į tai, kad gaminiuose yra vis daugiau naujų technologijų; kadangi ja taip pat turi būti atsižvelgta į didėjantį susirūpinimą dėl to, kad gaminiuose yra pavojingų medžiagų; kadangi NTAS peržiūra bus pagrindinė priemonė stiprinant rinkos priežiūros sistemą, siekiant spręsti elektroninės prekybos keliamus iššūkius ir kintantį skaitmeniniu būdu susietų gaminių pobūdį, taip pat prisitaikyti prie naujų žiedinės ekonomikos reikalavimų;

H. kadangi, nors Rinkos priežiūros reglamento vertinimas dar neįtrauktas į NTAS peržiūrą, jis yra platesnio masto vykdymo užtikrinimo pastangų, kuriomis siekiama užtikrinti, kad ES rinkoje esantys gaminiai atitiktų aukštus saugos standartus ir nekeltų pavojaus vartotojams ir aplinkai, dalis;

I. kadangi skaitmeninis gaminio pasas turėtų būti pagrindinė skaidrumo, atsekamumo ir informacija pagrįstų vartotojų ir valdžios institucijų sprendimų priėmimo skatinimo priemonė;

J. kadangi horizontalus tarpsektorinis skaitmeninio gaminio paso įgyvendinimas, apimantis naujus, naudotus, atnaujintus ir perdarytus gaminius, sumažintų susiskaidymą tvarumo atskaitomybės srityje ir užtikrintų nuoseklumą visoje vidaus rinkoje;

K. kadangi e. prekyba atlieka svarbų vaidmenį formuojant vartotojų patirtį, nes užtikrinamas didesnis patogumas, plečiamos galimybės naudotis įvairiomis prekėmis ir paslaugomis ir sudaromos sąlygos vartotojams pasinaudoti galimybėmis pirkti prieinamesne kaina; kadangi dėl to taip pat kyla didelių vartotojų apsaugos problemų, įskaitant nesaugių ar reikalavimų neatitinkančių gaminių poveikį, informacijos prieinamumo, aiškumo ir palyginamumo skirtumus ir komercinę praktiką, kuria siekiama išnaudoti vartotojų elgesio šališkumą ir pažeidžiamumą;

L. kadangi 2022–2023 m. ES pakartotinės prekybos rinkos vertė siekė 94 mlrd. EUR, t. y. 12,3 proc. visos e. prekybos, ir prognozuojama, kad iki 2025 m. ji išaugs iki 120 mlrd. EUR ir sudarys 14 proc. e. prekybos; pabrėžia, kad jos spartų augimą lemia daug veiksnių, įskaitant didėjantį vartotojų informuotumą apie tvarumo ir aplinkosaugos problemas, didėjančią alternatyvų už prieinamą kainą paklausą ir augantį susidomėjimą unikaliais daiktais, nes pakartotinė

prekyba sudaro palankesnes sąlygas įsigyti senovinių ir nebegaminamų prekių;

M. kadangi augančios internetinės prekybos gaminiais apimtys yra didelis iššūkis, nes sunku nustatyti atsakingas šalis, pvz., ne ES pardavėjus ar tarpininkus, todėl kyla vykdymo užtikrinimo problemų; kadangi vis dar esama spragų, susijusių su interneto pardavėjų, kurie nesilaiko ES teisės aktų, nustatymu ir veiksmais prieš juos, todėl reikalavimų neatitinkančius gaminius galima parduoti be tinkamos priežiūros;

N. kadangi e. prekybos platformoms taikomos įvairios pareigos pagal Skaitmeninių paslaugų aktą (SPA) bei Reglamentą dėl bendros gaminių saugos[17] ir tam tikromis aplinkybėmis jos gali būti laikomos atsakingomis pagal Atsakomybės už gaminius direktyvą; kadangi šiuo atžvilgiu interneto platformos yra atsakingos, jei jos nesilaiko savo, kaip tarpininkų, konkrečių įsipareigojimų; kadangi e. prekyba, visų pirma labai didelėse interneto platformose ir ne ES platformose, vis dar kelia didelių iššūkių ES konkurencingumui ir susirūpinimą dėl vartotojų teisių, sveikatos ir saugos, ypač kylant dideliam susirūpinimui dėl tam tikrų kategorijų gaminių poveikio pažeidžiamoms vartotojų grupėms;

O. kadangi, nors NTAS siekiama suderinto vykdymo užtikrinimo, atitikties vertinimo įstaigų vykdomas įgyvendinimas ir priežiūra įvairiose ES valstybėse narėse skiriasi; kadangi kai kurios šalys, atlikdamos patikras ir užtikrindamos atitiktį, gali būti kruopštesnės, o kitos gali susidurti su vėlavimo arba nenustatytų prioritetų problemomis; kadangi šis nenuoseklus vykdymo užtikrinimas gali lemti gaminių saugos lygių skirtumus ir iškraipyti vidaus rinką;

P. kadangi NTAS turi būti užtikrinta, kad atitikties vertinimo procedūros būtų suderintos, patikimos ir išliktų tinkamos pagal paskirtį sprendžiant didėjančio skaitmeninių ir tarpusavyje susietų gaminių sudėtingumo problemą, įskaitant kibernetinio saugumo riziką ir kintančias technologines savybes, kartu teikiant pirmenybę vartotojų saugai ir teisėms;

Q. kadangi į NTAS turėtų būti įtrauktos aiškios gairės, siekiant užtikrinti nuoseklų taikymą visose valstybėse narėse, laikytis aukštų gaminių saugos standartų ir skatinti sąžiningumą ir skaidrumą vidaus rinkoje;

---

17 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 ir panaikinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB bei Tarybos direktyva 87/357/EEB (OL L 135, 2023 5 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

R. kadangi notifikuotųjų įstaigų vaidmuo atitikties vertinimo procese turi būti stiprinamas didinant akreditavimo sistemos skaidrumą, nepriklausomumą ir kompetenciją, sudarant palankesnes sąlygas pripažinti gaminius visose ES valstybėse narėse ir užtikrinant, kad jos galėtų veiksmingai reaguoti į skaitmeninimo ir žiedinės ekonomikos iššūkius, kartu apsaugant įmonių, visų pirma MVĮ, ir vartotojų interesus;

S. kadangi kelios valstybės narės, siekdamos skatinti žiedinės ekonomikos principų taikymą ir vietos ekonomiką, jau sumažino PVM pakartotinai naudojamiems, atnaujintiems, suremontuotiems ir naudotiems gaminiams, įskaitant tuos, kuriuos parduoda labdaros organizacijos ir socialinės ekonomikos platformos;

Ekonominės veiklos vykdytojų funkcijos ir pareigos

1. pabrėžia, kad reikia ateities iššūkiams pritaikyto modelio, kuriuo būtų išlaikyti pagrindiniai NTAS principai, kartu integruojant naujus politikos prioritetus ir 2022 m. vertinimo išvadas, visų pirma tvarumas, skaitmeninimas ir griežtesnė rinkos priežiūra; pabrėžia, kad peržiūra turėtų būti naudinga vartotojams ir įmonėms;

2. pabrėžia, kad reikia naujos teisės aktų sistemos, kuri būtų suderinta su bendrais tikslais didinti teisinį tikrumą ir skaidrumą tiek vartotojams, tiek įmonėms, taip pat stiprinti ES konkurencingumą ir vykdymo užtikrinimą taikant supaprastintas atitikties procedūras, nesumažinant saugos ar kokybės standartų; pabrėžia, kad supaprastinimo turėtų būti siekiama tam, kad būtų sumažinta nereikalinga administracinė našta, nepakenkiant sutartiems politikos tikslams ir nesusilpninant vartotojų apsaugos;

3. ragina atliekant peržiūrą užtikrinti ES gaminius reglamentuojančių teisės aktų suderinamumą, be kita ko, su Reglamentu dėl bendros gaminių saugos, Atsakomybės už gaminius direktyva, Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentu (TGEPR), Dirbtinio intelekto aktu[18] ir SPA, siekiant užtikrinti laisvą saugių ir reikalavimus atitinkančių gaminių judėjimą vidaus rinkoje; ragina Komisiją peržiūrėti ir, kai taikytina, atnaujinti ekonominės veiklos vykdytojų funkcijas ir pareigas bei atitinkamas jų prievoles pagal Sprendimą Nr. 768/2008/EB, siekiant padidinti teisinį tikrumą, sustiprinti vartotojų apsaugą ir užtikrinti, kad ES ekonominės veiklos vykdytojai galėtų veikti vienodomis sąlygomis vidaus rinkoje ir ne ES įmonių atžvilgiu;

---

[18] 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828 (Dirbtinio intelekto aktas) (OL L, 2024/1689, 2024 7 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

4. pabrėžia, kad ES už gaminių atitiktį atsakingam asmeniui, veikiančiam ne ES prekiautojų vardu, dažnai trūksta pajėgumų užtikrinti vartotojų teisių gynimą ar kompensaciją, ypač kai jis veikia kaip įgaliotasis atstovas; be to, pripažįsta, kad trūksta suderintų reikalavimų, kuriais būtų užtikrinta, kad šie subjektai galėtų vykdyti savo pareigas; primygtinai ragina Komisiją paspartinti išsamų nuostatų, susijusių su už Sąjungos rinkai pateiktus gaminius atsakingu asmeniu, veiksmingumo vertinimą, taip pat remtis tarpinės ataskaitos dėl Rinkos priežiūros reglamento 4 straipsnio rezultatais; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę nustatyti privalomą reikalavimą ne ES prekiautojams paskirti atsakingąjį asmenį ES, kuriam būtų taikoma didesnė teisinė ir finansinė atsakomybė, siekiant užtikrinti, kad vartotojai nebūtų palikti be teisių gynimo priemonių, kartu užtikrinant vienodas sąlygas ES ir ne ES įmonėms; be to, primygtinai ragina Komisiją nustatyti atsakingųjų asmenų veiklos reikalavimus, kurie gali apimti aspektus, susijusius su jų ekonominiu mokumu arba gebėjimu veiksmingai vykdyti atitinkamas savo užduotis;

5. pabrėžia, kad NTAS turi būti plėtojama siekiant remti žiedinės ekonomikos ir skaitmeninimo reikalavimų integravimą, kaip pabrėžta tinkamumo patikroje ir NTAS vertinime; pažymi, kad tai apima užtikrinimą, kad atliekant atitikties vertinimus būtų veiksmingai sprendžiami iššūkiai, kylantys dėl sparčiai besivystančių technologijų, pvz., programinės ir aparatinės įrangos naujinių, gaminių junglumo ir dirbtinio intelekto, kurios gali pakeisti esmines gaminių savybes po to, kai jie buvo pateikti rinkai, kartu remiant konkurencingumą ir supaprastintas atitikties procedūras;

6. ragina Komisiją užtikrinti tinkamą NTAS taikymą, kuris turi atitikti galiojančius Sąjungos teisės aktus, įskaitant nuostatas, kuriomis stiprinama vartotojų apsauga dirbtinio intelekto naudojimo ir automatizuotu sprendimų priėmimo srityje; atsižvelgdamas į tai primena galiojančias Bendrojo duomenų apsaugos reglamento[19] ir Dirbtinio intelekto akto nuostatas, pagal kurias vartotojai turi būti aiškiai informuojami, kai sprendimai priimami naudojant dirbtinį intelektą ar automatizuotą duomenų tvarkymą, ypač kai tai susiję su asmens duomenimis, ir kad tokiais atvejais vartotojai turėtų turėti galimybę prašyti žmogaus įsikišimo;

7. pabrėžia, kad svarbu veiksmingai ir nuosekliai įgyvendinti Rinkos priežiūros reglamentą, nes tai yra NTAS pagrindas; pabrėžia esminį nacionalinių rinkos priežiūros institucijų vaidmenį užtikrinant ES

---

19 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

rinkai pateiktų gaminių, įskaitant parduodamus internetu, saugą ir atitiktį; ragina stiprinti jų veiklos pajėgumus ir koordinavimą tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis, visų pirma vykdant geresnį rizika grindžiamą planavimą ir bendrus veiksmus, ir ragina Komisiją įvertinti ES rinkos priežiūros institucijos poreikį; pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog rinkos priežiūros institucijoms būtų skiriami tinkami ištekliai, pagerėtų bendradarbiavimas, būtų aktyviau keičiamasi informacija ir naudojamos skaitmeninės priemonės; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau remti bendradarbiavimo mechanizmus, pvz., ES gaminių atitikties tinklą, ir užtikrinti nuoseklią vykdymo užtikrinimo praktiką įvairiuose sektoriuose ir tarpvalstybiniu mastu, siekiant užtikrinti gerai veikiančią rinkos priežiūros sistemą, kuri yra labai svarbi siekiant garantuoti vartotojų apsaugą, sąžiningą konkurenciją ir pasitikėjimą bendrąja rinka;

8. pažymi, kad Rinkos priežiūros reglamento vertinimas dar nėra NTAS peržiūros dalis, tačiau turėtų būti baigtas iki 2026 m. gruodžio mėn. kartu su pasiūlymu dėl peržiūros; pabrėžia, kad Rinkos priežiūros reglamentas atlieka esminį vaidmenį didinant rinkos priežiūros veiksmingumą visoje ES; siūlo ir toliau naudoti Rinkos priežiūros reglamente numatytą rizikos vertinimą siekiant nustatyti didelės rizikos gaminius ir stebėti ekonominės veiklos vykdytojų, ypač iš trečiųjų valstybių, reikalavimų laikymosi praeityje duomenis; ragina Komisiją įvertinti galimybes sukurti rizika grindžiamą įspėjimo pranešimų sistemą, skirtą veiklos vykdytojams, kurių reikalavimų laikymosi rezultatai praeityje buvo prasti, kuri galėtų sudaryti sąlygas sustiprintai rinkos priežiūros stebėsenai; siūlo įdiegti proaktyvesnį skaitmeninį priežiūros mechanizmą, kuris būtų patikėtas valstybių narių paskirtoms nacionalinėms institucijoms, siekiant užtikrinti veiksmingesnę ir nuoseklesnę priežiūrą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad svarbu atnaujinti Rinkos priežiūros reglamentą, siekiant racionalizuoti ir standartizuoti rinkos priežiūros institucijų veiksmus ir keitimąsi informacija ES; rekomenduoja parengti pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, kad būtų galima vertinti atitiktį sistemingai ir objektyviai;

Skaitmeninis gaminio pasas

9. atkreipia dėmesį į horizontalaus ir sąveikaus skaitmeninio gaminio paso, kaip priemonės, kuri gali suteikti prieigą prie suderintos informacijos apie gaminio savybes, gaminio atitiktį, tiekimo grandines, energijos vartojimo efektyvumą, išsamius tvarumo rezultatų parametrus ir esminius duomenis apie gaminio sudėtį, patvarumą, taisomumą, pakartotinį naudojimą, perdirbamumą, priežiūros išlaidas ir atsarginių dalių kainą bei prieinamumą, naudą; pažymi, kad konkreti informacija, kuri turi būti įtraukta į skaitmeninį gaminio pasą, turi būti parengta atsižvelgiant į gaminio kategoriją ir skirtingas prieigos teises, priklausomai nuo susijusių subjektų; mano, kad skaitmeninis gaminio pasas turėtų tapti

informacijos šaltiniu vartotojams, valdžios institucijoms ir įmonėms visoje vertės grandinėje;

10. mano, kad skaitmeninis gaminio pasas turėtų pakeisti esamas atitikties deklaracijas, siekiant supaprastinti atitikties reikalavimus; šiuo atžvilgiu palankiai vertina būsimą reglamentą dėl žaislų saugos, pagal kurį ekonominės veiklos vykdytojams bus leidžiama visapusiškai pasikliauti skaitmeniniu gaminio pasu užuot rengus atitikties deklaracijas;

11. pabrėžia skaitmeninio gaminio paso vertę įgalinant vartotojus priimti informacija pagrįstus sprendimus, taip didinant vartotojų pasitikėjimą ir sudarant palankesnes sąlygas žiediniams gaminių srautams; pabrėžia, kad jis gali padėti skatinti tvarų vartojimą, atitinkantį ES klimato ir aplinkos tikslus, ir prisidėti prie vartotojų įtraukimo kuriant tvarią ekonomiką bendrojoje rinkoje;

12. pabrėžia, kad horizontalusis SGP labai pagerintų rinkos priežiūros institucijų ir muitinių darbą, nes sudarytų sąlygas veiksmingai tikrinti esminę gaminių atitikties informaciją atitikties patikrų metu; pabrėžia, kad rinkos priežiūros institucijos turėtų užtikrinti, kad ekonominės veiklos vykdytojai visada pateiktų reikiamus duomenis ir kad jie ir toliau būtų nuolat prieinami vartotojams, valdžios institucijoms, atnaujintojams ir taisytojams, laikantis atitinkamuose teisės aktuose nustatytų terminų, prieigos teisių ir kitų atitinkamų nuostatų; pabrėžia, kad Komisija atitinkamiems ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVĮ, turėtų teikti pritaikytą pagalbą, aiškias gaires, supaprastintas procedūras ir gebėjimų stiprinimo priemones, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas skaitmeninio gaminio paso įgyvendinimui;

13. ragina Komisiją parengti plataus užmojo strategiją, kuria būtų užtikrintas skaitmeninio gaminio paso ir esamų duomenų bazių, įskaitant ES sistemą „Safety Gate“, Rinkos priežiūros informacinę ir ryšių sistemą, CERTEX ir būsimą ES muitinės duomenų platformą, sąveikumas, taip pat sąveikumas su mechanizmais, sukurtais pagal Reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje; mano, kad skaitmeniniame gaminio pase esantys duomenys turėtų būti mašinos skaitomi ir lengvai perduodami iš vienos sistemos į kitą, siekiant užtikrinti, kad apie gaminius, kuriuos viena rinkos priežiūros institucija ar muitinė nurodė kaip nesaugius arba neatitinkančius reikalavimų, būtų automatiškai pranešta visiems;

14. ragina Komisiją įvertinti galimybes laipsniškai įtraukti skaitmeninį gaminio pasą į NTAS kaip horizontalųjį reikalavimą visiems atitinkamiems ES rinkai tiekiamiems gaminiams; tačiau pažymi, kad skaitmeninis gaminio pasas vis dar yra ankstyvame plėtros etape ir reikalauja laipsniško požiūrio siekiant užtikrinti, jog ekonominės veiklos vykdytojai galėtų prisitaikyti prie taikomų reikalavimų, kad būtų užtikrintas visiškas įgyvendinimas;

15. pripažįsta, kad įvairios įmonės aktyviai kuria skaitmeninio gaminio paso sprendimus, pritaikytus naudotoms prekėms, ir kad jau yra technologinių priemonių, skirtų tokių gaminių gyvavimo ciklui stebėti; ragina Komisiją įvertinti tokias iniciatyvas ir apsvarstyti, ar laipsniškas skaitmeninio gaminio paso diegimas naudotoms prekėms, kai bus visiškai įgyvendintas naujų gaminių skaitmeninis gaminio pasas, galėtų padėti skatinti žiedinės ekonomikos verslo modelius, didinti vartotojų pasitikėjimą, remti aplinkosaugos tikslus, kartu laikantis saugos standartų, juo sudarant sąlygas tiek rinkos priežiūros institucijoms, tiek vartotojams įvertinti naudotų gaminių legitimumą, kokybę ir eksploatacines savybes; vis dėlto pabrėžia konkrečias pasekmes, susijusias su naudotais gaminiais, kai pardavėjo, kuris dažnai yra vartotojas, galimybės tinkamai atnaujinti skaitmeninį gaminio pasą gali būti ribotas; todėl pažymi, kad tokiems veiklos vykdytojams, kaip antai atnaujintojai, perdarytojai ir naudotų gaminių importuotojai, gali būti sunku gauti pirminę informaciją; ragina Komisiją apsvarstyti skaitmeninį gaminio pasą ir susijusius reikalavimus žiedinių gaminių srityje ir įvertinti, kaip jie galėtų geriausiai skatinti žiedinę ekonomiką;

16. mano, jog skaitmeninis gaminio pasas turėtų būti įgyvendinamas taip, kad padėtų ekonominės veiklos vykdytojams, supaprastinant jų atitikties pareigas, leidžiant daugiau privalomos informacijos teikti skaitmeniniu būdu, sumažinant reikalavimus teikti informaciją popierine forma ir pasiūlant vieną priemonę visiems gaminių atitikties ir su informacija susijusiems reikalavimams vykdyti; vis dėlto pabrėžia, kad informacija, kuri yra labai svarbi naudotojų saugai užtikrinti, taip pat turėtų būti pateikiama popierine forma naudotojams, kurie gali neturėti būtinų skaitmeninio raštingumo įgūdžių ar techninių priemonių tokiai informacijai gauti;

17. pripažįsta, kad CE ženklas buvo naudingas sudarant sąlygas gamintojams įrodyti gaminio atitiktį, kurią vėliau gali įvertinti rinkos priežiūros institucijos; pripažįsta, kad reikia didinti informuotumą apie CE ženklą ir klaidinančio saugos ar kokybės ženklo keliamą riziką vartotojams; atkreipia dėmesį į tai, kad, siekiant išvengti klaidingų sampratų ir supaprastinti informacijos srautą per skaitmeninį gaminio pasą, Komisija turėtų įvertinti galimybes taikyti CE ženklą skirtingoms gaminių kategorijoms tinkamais būdais, ir įvertinti, ar CE ženklas turėtų būti naudojamas fiziniu pavidalu ant gaminio, ar tik nurodomas skaitmeniniame gaminio pase;

18. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę supaprastinti atitinkamą CE ženklo informaciją per skaitmeninį gaminio pasą, kad būtų padidintas skaidrumas ir teikiama išsami informacija apie gaminį; mano, kad Komisija turėtų dėti daugiau pastangų siekdama užtikrinti, kad į skaitmeninio gaminio paso duomenų laikmenas (pvz., QR kodus, brūkšninius kodus ar RDA) būtų įdiegtos tinkamos ir proporcingos techninės saugumo priemonės, kurių tikslas – gerokai sumažinti kiekvienai gaminių kategorijai būdingą klastojimo

riziką, siekiant užtikrinti duomenų autentiškumą ir vientisumą, užkirsti kelią neteisėtam kopijavimui ir sustiprinti rinkos priežiūros mechanizmus, taip prisidedant prie didesnio tvarumo ir geresnės vartotojų apsaugos;

19. ragina Komisiją įvertinti galimybę skaitmeniniame gaminio pase taikyti suderintas aplinkosaugos, patvarumo ir veiksmingumo matavimo metodikas, siekiant paremti galimą ES masto tvarumo rodiklių, pritaikytų prie kiekvieno gaminio savybių, nustatymą, integruojant atitinkamus parametrus, pvz., atsekamumą, perdirbamumą ir veiksmingumą žiediškumo požiūriu; pabrėžia, kad šis indeksas turėtų būti tiesiogiai ir lengvai prieinamas per skaitmeninį gaminio pasą naudojant duomenų laikmeną, pvz., ant gaminio pateiktą QR kodą, kad vartotojai galėtų gauti aiškią, struktūrizuotą, standartizuotą ir patikrinamą informaciją apie gaminį, siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą ir informuotumą; mano, kad tai taip pat būtų naudinga ES įmonėms, nes taikant suderintas metodikas būtų lengviau kurti savo tvarumo indeksus ir sumažėtų reikalavimų laikymosi išlaidos, o didesnis skaidrumas leistų joms konkuruoti kokybės ir tvarumo, o ne kainos ar apimties pagrindu;

20. pabrėžia, kad į skaitmeninį gaminio pasą galima integruoti atliekų hierarchijos principus taip, kad siekiant teikti pirmenybę pakartotiniam naudojimui, o ne perdirbimui būtų galima remtis atitinkamais rodikliais; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad gamintojai ilgą laiką saugotų pagrindinius duomenis apie gaminį;

Tvarūs verslo modeliai ir vartojimo modeliai

21. pritaria tam, kad NTAS būtų suderinta su platesnėmis ES iniciatyvomis, kuriomis skatinamas tvarumas, taisomumas ir ilgesnės naudojimo trukmės gaminių projektavimas, pvz., dėl ekologinio projektavimo, teisės į remontą, vartotojų įgalinimo dalyvauti žaliojoje pertvarkoje, su Standartizacijos reglamentu ir Atliekų pagrindų direktyva[20], taip skatinant vartotojus atsisakyti netvarių vartojimo modelių, kartu užtikrinant, kad NTAS peržiūra būtų skatinamas skaitmeninimas bei supaprastintų procedūrų taikymas ir būtų **padidintas ES įmonių konkurencingumas**;

22. ragina Komisiją įvertinti galimybę į NTAS integruoti didesnės gamintojo atsakomybės sistemas, kad būtų priimta suderinta sistema, kuri galėtų apimti tokias priemones kaip finansinės paskatos ir talonai remontui; mano, kad Komisija turėtų įvertinti, ar aiškios apibrėžtys ir atsakomybės ribų nustatymas NTAS gali padėti užkirsti kelią dubliavimuisi ir užtikrinti, kad nuostatomis dėl

---

[20] 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

didesnės gamintojo atsakomybės būtų stiprinami, o ne dubliuojami sektorių ir atliekų teisės aktai, skatinamas konkurencingumas supaprastinant atitikties reikalavimus, visų pirma vietoje pagamintoms prekėms, kurių aplinkosauginis pėdsakas mažesnis, didinamas skaidrumas ir užtikrinama sąžininga konkurencija vidaus rinkoje;

23. yra tvirtai įsitikinęs, kad patvarumas yra labai svarbus skatinant aukštos kokybės, ilgaamžius gaminius ir kad, laikantis TGEPR, NTAS turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad gamintojai, priklausomai nuo gaminių kategorijos, ilgą laiką teiktų atsargines dalis ir techninės priežiūros paslaugas, taip užtikrinant, kad gaminiai išliktų funkcionalūs, ir sumažinant atvejų, kai gaminiai išmetami anksčiau laiko, dažnumą;

24. be to, ragina Komisiją NTAS nustatyti suderintas nuostatas dėl gaminių perdirbimo ir tinkamo šalinimo pasibaigus jų gyvavimo ciklui, atsižvelgiant į TGEPR ir Atliekų pagrindų direktyvoje nustatytus reikalavimus; siūlo, kad tai galėtų apimti nuostatas, susijusias su grąžinimo sistemomis ir specialiomis paramos priemonėmis, skirtomis skaitmeninių įtaisų ir kitų gaminių atnaujinimui, pakartotiniam naudojimui ir tvariam valdymui skatinti;

25. yra susirūpinęs dėl greitosios mados ir itin greitos mados poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio, taip pat dėl jų faktinio ir galimo poveikio vartotojų apsaugai; pabrėžia, kad tokia praktika kelia reikšmingus su reikalavimų laikymusi susijusius iššūkius Sąjungos gaminius reglamentuojantiems teisės aktams, taip pat dėl jos gali kilti su sąžininga konkurencija susijusių klausimų; susirūpinęs pažymi, kad daugelis rinkai pateikiamų gaminių neatitinka ES cheminių ir saugos reikalavimų, o ekonominės veiklos vykdytojų atskaitomybė dažnai yra ribota; ragina Komisiją įvertinti galimybę parengti aiškias ir suderintas „greitosios mados“ ir „itin greitos mados“ apibrėžtis, kad būtų atsižvelgta į specifinę su šiais verslo modeliais susijusią riziką, užtikrinant vienodas sąlygas visiems rinkos dalyviams ir užkertant kelią reglamentavimo fragmentacijai vidaus rinkoje; be to, ragina Komisiją įvertinti nuostatas, kuriomis būtų užtikrinta galimybė naudotis visapusiškai veiksmingomis priemonėmis, siekiant spręsti problemas, kylančias dėl itin greito prastos kokybės gaminių platinimo, įskaitant patikimesnes atitikties vertinimo procedūras ir griežtesnes vykdymo užtikrinimo priemones, siekiant apsaugoti vidaus rinką, kurioje būtų užtikrinta aukščiausio lygio vartotojų apsauga, kartu sudarant sąlygas inovatyviųjų gaminių ir idėjų augimui ir mažinant bet kokią nereikalingą administracinę naštą atsakingoms įmonėms ir reikalavimus atitinkantiems gaminiams;

Naudotų prekių pardavėjai, atnaujintojai, taisytojai ir susiję operatoriai žiedinės ekonomikos verslo modelyje

26. visų pirma pabrėžia, kad reikia nustatyti suderintas „perdarytojų“ „atnaujintojų“, „taisytojų“ ir, kai tinkama, kitų besiformuojančios rinkos socialinių, ekonominių ir žiedinės ekonomikos subjektų apibrėžtis; pažymi, kad, nesant šių bendrų apibrėžčių, tokie subjektai gali būti klaidingai klasifikuojami kaip gamintojai ar importuotojai ir todėl gali būti laikomi neatitinkančiais šioms kategorijoms taikomų prievolių, todėl jiems gali būti taikomos sankcijos; mano, kad tokios apibrėžtys turėtų būti proporcingos ir jomis bus užtikrintas didesnis teisinis tikrumas ir skaidrumas, susijęs su šių ekonominės veiklos vykdytojų teisėmis ir pareigomis; mano, kad, siekiant užtikrinti vienodą tvarumo reikalavimų taikymą, būtina šias apibrėžtis suderinti su atitinkamų veiklos rūšių apibrėžtimis TGEPR, jei tokios yra;

27. pabrėžia, kad nustatant bendras apibrėžtis turėtų būti atsižvelgiama į konkrečias prievoles, kurių ekonominės veiklos vykdytojai, įskaitant atnaujintojus ir taisytojus bei kitus besiformuojančios ekonominės veiklos vykdytojus, gali pagrįstai laikytis, atsižvelgiant į jų atitinkamų verslo modelių pobūdį ir apribojimus; mano, kad didesnis teisinis aiškumas galėtų padėti skatinti naudotų prekių rinkos plėtrą ir prisidėti prie tvaresnio ir atsparesnio vartojimo modelio, kuris būtų ypač naudingas MVĮ ir vietos ekonominei veiklai; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia taisyklių, nustatytų pagal teisę į remontą, svarbą siekiant, kad gaminių taisymas būtų paprastesnis ir patrauklesnis vartotojams;

28. pripažįsta, kad svarbu didinti vartotojų pasitikėjimą naudotais gaminiais, ir ragina sukurti ES masto atnaujintojų ir taisytojų sertifikavimo mechanizmą; mano, kad toks mechanizmas turėtų būti grindžiamas bendromis metodikomis, kurios turėtų būti rengiamos atsižvelgiant į vietos ypatumus, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas plėtoti tvarius ir konkurencingus verslo modelius, kurie taip pat skatintų kokybiškų darbo vietų kūrimą ES;

29. pripažįsta, kad pagal NTAS nepriklausomiems atnaujintojams nesuteikiama galimybė susipažinti su techniniais dokumentais ar atitikties deklaracijomis; pabrėžia, kad šios galimybės nebuvimas trukdo teisėtai ir saugiai atnaujinti gaminius, ypač sudėtingus gaminius, pvz., elektroniką ir mašinas, kurių atveju tokia prieiga yra būtina atitikčiai užtikrinti; mano, kad šią spragą būtų galima pašalinti skaitmeniniu gaminio pasu, suteikiant teisėtą taisymo ir atnaujinimo veiklą vykdantiems subjektams galimybę susipažinti su atitinkama atitikties ir saugos informacija, būtina siekiant teisėtai atkurti reikalavimus atitinkančią gaminių būklę; mano, kad tokia prieiga turėtų apsiriboti tuo, kas būtina siekiant užtikrinti saugą ir sudaryti sąlygas tinkamam jų užduočių atlikimui, kartu atsižvelgiant į neskelbtinos komercinės informacijos apsaugą;

30. pabrėžia, kad reikia parengti aiškią ir suderintą sąvokos „esminis pakeitimas“ apibrėžtį, kuria būtų galima remtis rengiant konkretiems gaminiams skirtus teisės aktus, kad ji būtų atskirta nuo

įprastinių remonto ar techninės priežiūros operacijų; mano, kad standartizuota vertinimo procedūra, pagal kurią nustatomas esminis pakeitimo pobūdis, padidintų teisinį tikrumą ir padėtų su naudotais gaminiais susijusios ekonominės veiklos vykdytojams; mano, kad būtina skubiai parengti reguliariai peržiūrimas bendrų atnaujinimo ir taisymo procesų, visų pirma susijusių su elektroniniais įtaisais, pvz., ekranų, baterijų ar kamerų pakeitimo, gaires, be kita ko, nurodyti suderinamus komponentus, siekiant nustatyti atitikties taikytiniems teisės aktams prielaidą ir taip skatinti žiedinių verslo modelių plėtrą bei remti atitinkamų valdžios institucijų ir ekonominės veiklos vykdytojų darbą;

31. pabrėžia didelį ekonominį potencialą, kurį, kaip perspektyvi alternatyva netvariems vartojimo modeliams, turi pakartotinė prekyba, apimanti atnaujintojus, taisytojus ir kitus besiformuojančios rinkos dalyvius; ragina Komisiją ir vartotojų apsaugos institucijas rengti informuotumo didinimo kampanijas apie pakartotinio naudojimo ir pakartotinės prekybos alternatyvų naudą;

Standartizacija ir atitikties vertinimas

32. mano, kad darnieji standartai yra labai svarbus bendrosios rinkos elementas remiant ES teisėje nustatytus viešojo intereso tikslus; pabrėžia, kad Komisija yra atsakinga už standartizavimo pavedimų teikimą siekiant apsaugoti vartotojų interesus, sveikatą, saugą, užtikrinti aplinkos apsaugą ir duomenų saugumą, taip pat skatinti socialinę įtrauktį, remti konkurencingumą, skatinti inovacijas, mažinti nereikalingą administracinę naštą ir supaprastinti atitikties procedūras; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad reaguoti į tokius pavedimus yra Europos standartizacijos organizacijų pareiga, siekiant atsižvelgti į ES teisės aktuose įtvirtintą bendrą viešąjį interesą ir padėti įgyvendinti Sąjungos strateginius prioritetus, įskaitant perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, didesnį išteklių naudojimo efektyvumą ir žiedinės ekonomikos modelių kūrimą;

33. palankiai vertina tai, kad bendrosios rinkos strategijoje pripažįstama, jog įmonės ir toliau susiduria su sunkumais dėl to, kad laiku nepateiktų arba pavėluotai pateiktų veiksmingų darniųjų standartų, todėl didėja išlaidos, teisinis netikrumas, mažėja konkurencingumas, silpnėja rinkos priežiūra ir lėčiau diegiamos naujos technologijos; pažymi, kad tai pasakytina ir apie sparčiai besivystančius sektorius, pvz., dirbtinio intelekto sektorių; reiškia susirūpinimą dėl to, kad, nesant tinkamų ir taikytinų standartų tuo metu, kai taikomi nauji teisės aktai, gamintojai ir novatoriai, taip pat ir vartotojai, gali susidurti su neigiamais padariniais, nes gamintojai gali patys sertifikuoti savo gaminius pagal neteisingą rizikos klasifikaciją ir taip pažeisti Sąjungos teisės tikslus bei pakenkti vartotojų apsaugai;

34. pabrėžia, kad pavėluotas darniųjų standartų paskelbimas *Oficialiajame leidinyje* tebėra didelė problema įvairiems rinkos dalyviams ir vartotojams ir riboja rinkos priežiūros institucijų galimybes užtikrinti atitiktį; ragina Komisiją nustatyti maksimalius standartizavimo pavedimų pateikimo terminus ir supaprastinti standartizacijos procesą;

35. pabrėžia standartizacijos svarbą skatinant laisvą prekių judėjimą ir mažinant kliūtis vidaus rinkoje, taip pat didinant Europos įmonių konkurencingumą sudarant palankesnes sąlygas laikytis Sąjungos teisės; šiuo atžvilgiu pabrėžia ilgalaikės Europos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, kuri padėjo kurti saugesnius ir labiau su skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos tikslais suderintus gaminius, naudą, kartu užtikrinant, kad standartai būtų orientuoti į rinką, taigi būtų rengiami atsižvelgiant į rinkos poreikius ir inovacijas, nepakenkiant vartotojų saugai;

36. pabrėžia standartizacijos svarbą tarptautiniam Europos įmonių konkurencingumui; ragina Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant koordinuoti bendrą Europos požiūrį į pozicijas tarptautiniuose standartizacijos forumuose dėl visų gaminių, kuriems taikomi tarptautiniai standartai; mano, kad bendras Europos požiūris galėtų būti labai svarbus siekiant pagerinti Europos koordinavimą ir dalyvavimą standartizacijos srityje tarptautiniu lygmeniu su bendraminčiais pasauliniais partneriais; pabrėžia, kad reikėtų sudaryti palankesnes sąlygas priimti tarptautinius standartus, jei jie atitinka ES politikos tikslus ir strateginius interesus, siekiant atverti papildomas rinkas Europos gaminiams, išvengti nereikalingo dubliavimosi, skatinti pasaulinės reguliavimo aplinkos nuoseklumą ir sudaryti palankesnes sąlygas tarptautinei prekybai;

37. pabrėžia, kad persvarstant NTAS turėtų būti prisidedama prie didesnio standartizacijos proceso įtraukumo, skaidrumo ir veiksmingumo, tiek kūrimo, tiek įgyvendinimo etapais, be kita ko, skiriant ES lėšas Europos standartizacijos organizacijoms; primena, kad labai svarbu užtikrinti didelę, ilgalaikę ir stabilią finansinę paramą pilietinės visuomenės organizacijoms ir MVĮ, siekiant sudaryti joms palankesnes sąlygas veiksmingai dalyvauti standartizacijos procese; mano, kad NTAS peržiūra turėtų būti atliekama kartu su Standartizacijos reglamento peržiūra;

38. pabrėžia, kad svarbu išlaikyti principą, pagal kurį atitikties vertinimo procedūros naudojamos tikrinant gaminių atitiktį taikytiniems reikalavimams, nustatytiems ES derinamuosiuose teisės aktuose pagal NTAS; mano, kad tokios procedūros sėkmingai padeda užtikrinti gaminių saugą, eksploatacines savybes ir patikimumą, taip pat jomis prisidedama prie vidaus rinkos taisyklių derinimo; vis dėlto pabrėžia, kad reikia įvertinti esamų atitikties vertinimo modulių veikimo ir aiškumo peržiūrą, atsižvelgiant į nuolatinį teisinį netikrumą, nenuoseklų taikymą įvairiuose

sektoriuose ir atsirandančią riziką, kylančią dėl technologinės plėtros, pvz., susietųjų gaminių; mano, kad atliekant tokią peržiūrą turėtų būti laikomasi principo, kad reikiama atitikties vertinimo procedūra turėtų būti nustatoma pagal su gaminiu susijusios rizikos lygį; ragina Komisiją toliau dėti pastangas siekiant spręsti šiuos klausimus, be kita ko, užtikrinant geresnę rinkos priežiūrą, atnaujinant standartus ir supaprastinant procesus ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVĮ, taip užtikrinant ateities iššūkiams pritaikytą sistemą;

39. pabrėžia, kad notifikuotosios įstaigos turi veikti kompetentingai, nešališkai ir nepriklausomai; reiškia susirūpinimą dėl to, kad valstybėse narėse labai skiriasi jų kompetencijos vertinimas, o tai lemia nuolatinį teisinį netikrumą ir skirtingą praktiką; apgailestauja, kad kai kuriais atvejais notifikuotosios įstaigos išduoda atitikties sertifikatus tinkamai nepatikrinusios, ar laikomasi visų taikytinų atitinkamų darniųjų standartų nuostatų, o tai gali labai pakenkti standartizacijos sistemos patikimumui ir gerokai apsunkinti veiksmingą rinkos priežiūros institucijų darbą; siūlo Komisijai išnagrinėti galimybę privalomai akredituoti notifikuotąsias įstaigas, siekiant užtikrinti jų kompetenciją, nešališkumą ir nepriklausomumą visose valstybėse narėse; mano, kad tai ypač svarbu siekiant spręsti skirtingos praktikos problemą, didinti teisinį tikrumą ir pasitikėjimą atitikties vertinimo sistema;

°

° °

40. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.